

MILJØLEDELSE 2011

ERFARINGER OG
UTFORDRINGER – OM
MILJØARBEIDET I VANN
-OG AVLØPSETATEN
v/ Ole Skytterholm

Kort om Vann-og avløpsetaten

Ca 450 ansatte
årsinntekt ca 1 milliard
budsjettert investering 2011 ca 1 milliard
en miljøetat
miljøsertifisert i 2006
(ISO 14001)

Global oppvarming? Her er beviset!

”Langt borte saa han noget lyse og glitre”

VAV -en miljøetat som glitrer eller bare Soria Moria ?

Fra ord til handling

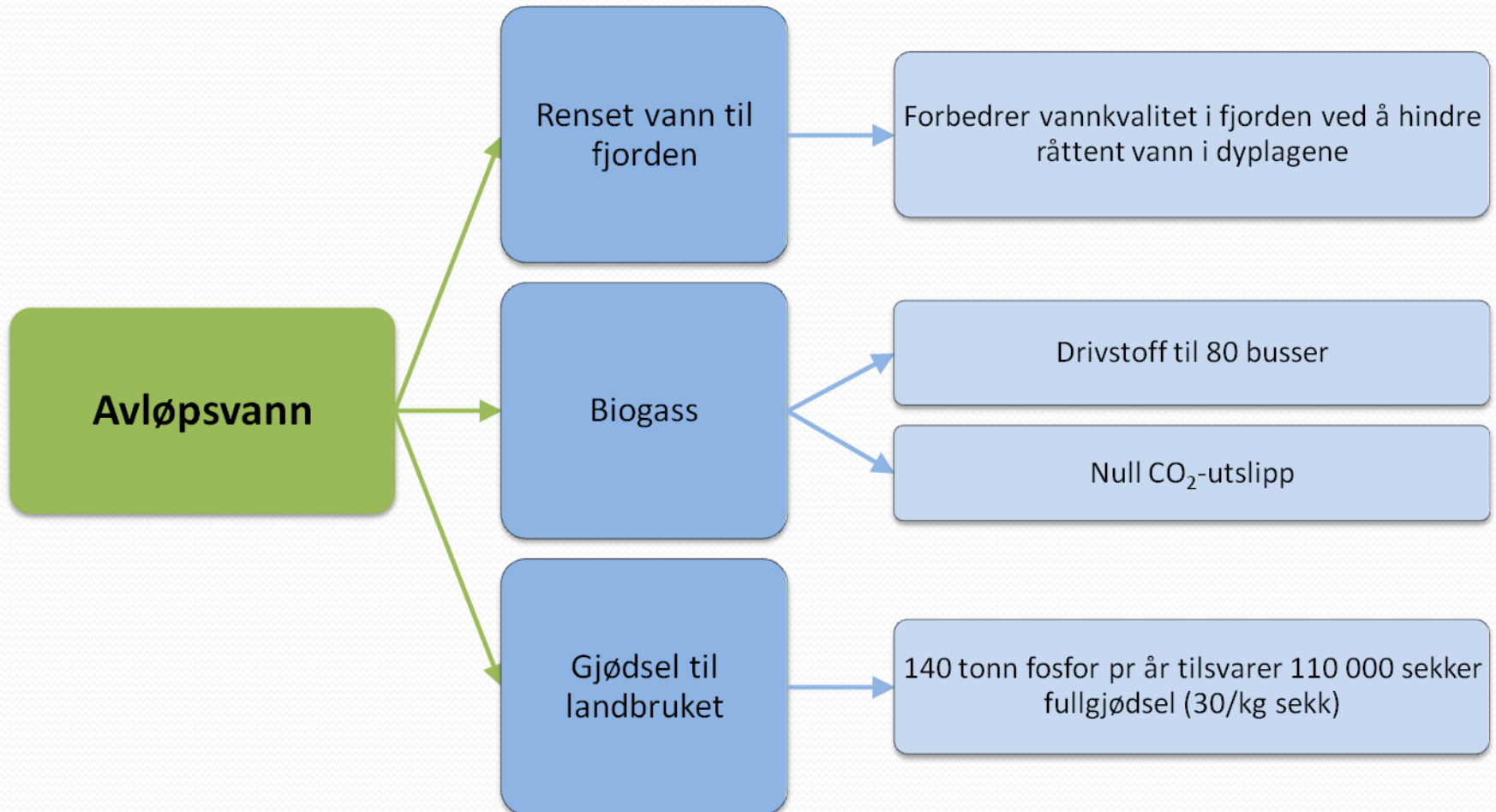
”tenke globalt –handle lokalt”

- 450 miljøbevisste ansatte i VAV
- 43 000 miljøbevisste ansatte i Oslo kommune
- hvis alle gjør litt....

• Avløpsvann en ressurs

Fakta Bekkelaget

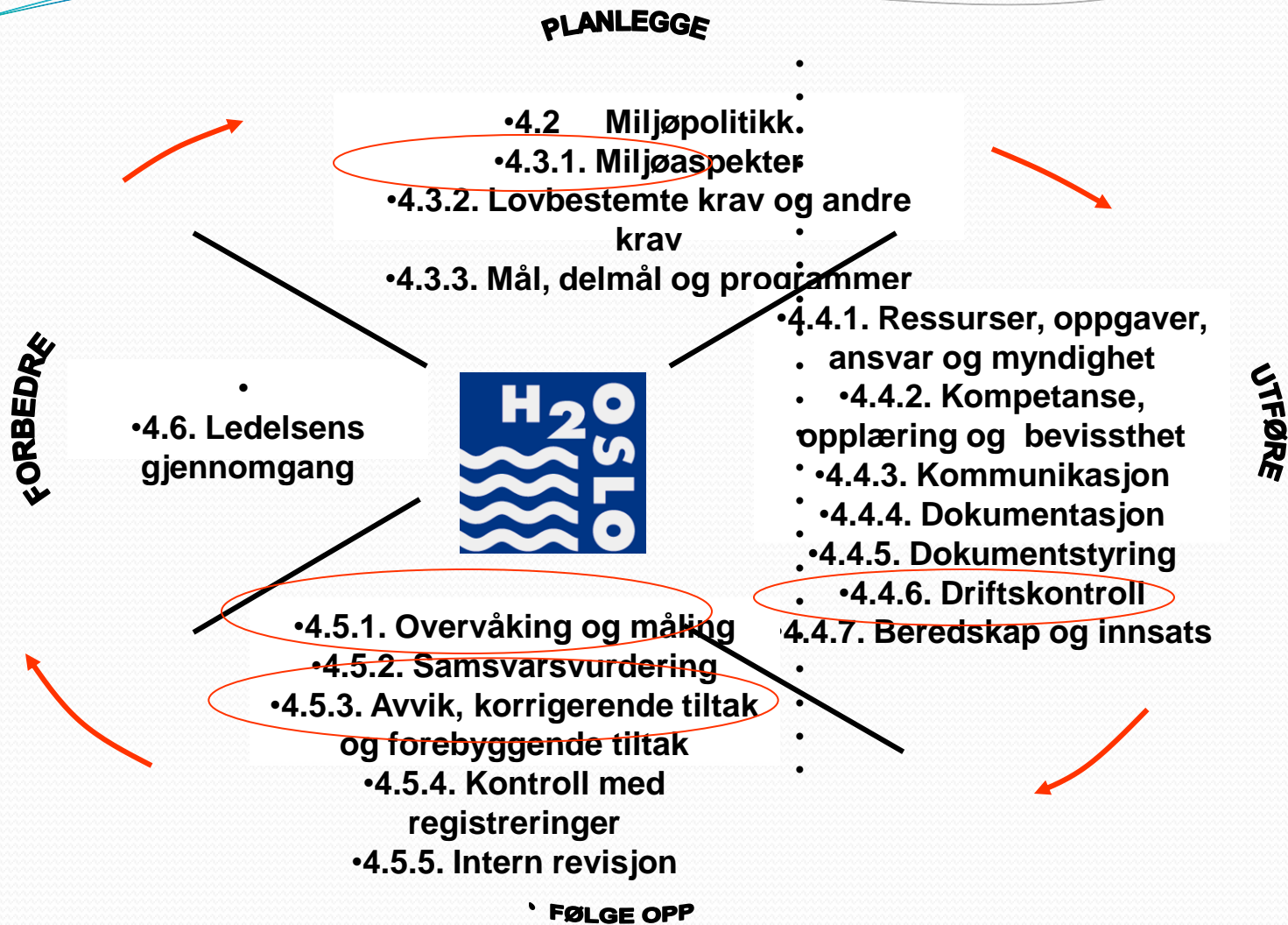

Andre spesielle miljøtiltak

- **Varmepumpe på Bekkelaget :**
- Energibehov for drift: 2 300 000 kwh
- Energiuttak fra varmen i avløpsvannet : 10 000 000kwh
- Nettogevinst: 6 700 000 kwh!
- **Turbinbasert elproduksjon fra vannledningsnettet (Skullerud)**
-

Hvorfor (miljø)sertifisere seg?

- mer systematikk
- bedre styring med interne prosesser
- selvpålagt kontinuerlig forbedring av innsats for miljøet
- blir fulgt opp og evaluert av utenforstående instans (sertifiserings organet, Veritas, TI eller lignende)
- økt fokus på ledelsens forpliktelser
- i tråd med overordna (byrådets) anbefalinger

Sertifisert , men ikke gardert

- Kort om klorsaken
- Fra miljøetat til miljøsvin?
- *Hva et miljøsertifikat ikke er :*
- En garanti mot negative miljøhendelser
- En ”grønnmaling” av den sertifiserte
- *Men:* Et verktøy for læring (systematisk) forbedring av sin miljøinnsats
- Vann og avløpsetaten tar miljøarbeidet på alvor og beklager klorsaken

ISO 14001 og klorsaken

PLANLEGGE

- Kartlegge og vurdere (ROS)
- Hvilke lover og forskrifter styrer dette?
- Sett mål for hva vi skal oppnå av forbedring (nullutslipp?)
- Utarbeide handlingsplan for å nå målet

- Er vi organisert riktig?
- Hvordan skal for eksempel en medarbeider få beskjed om endringer?
- Har alle fått tilstrekkelig opplæring?
- Er alle prosedyrer på plass?
- Hvordan kontrollerer vi?
- Beredskap

- 4.6.1 - Ledelsens gjennomgåelse

- Rapportering og oppfølging av det som er målt
- Ta vare på alle registreringer som gjøres!
- Avvik, korrigerende og forebyggende tiltak
- 4.5.4 - Intern revisjon

KONTROLLERE

KORRIGERE

UTFØRE

”Langt borte saa han noget lyse og glitre”

-
- Avviksbehandlingen er kjernen i alt forbedringsarbeid. Hvordan blir den effektiv ? Hvordan få engasjement?
  - Smalt nok fokus- ikke forbedring på alt samtidig!
  - Tallfesting – gode standarder for miljøregnskap